

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Jan

Nazwisko: Zgierun

Miejsce urodzenia: Putkowice Nadolne gm. Drohiczyn

Data urodzenia: 07-06-1928

Imię ojca: Stanisław

Imię matki: Franciszka

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Jan Zgierun pseud. "Negus" figuruje w aktach śledczych WUBP w Białymstoku z lat 1946-1949. Te akta dot. w sumie 10 żołnierzy z partyzanckiego oddziału antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego pod dowództwem kpt. Romualda Rajsa pseud. "Bury", a także z oddziału AK pod dowództwem kpt. Władysława Łukasiuka pseud. „Młot”, w tym Jana Zgieruna. Byli oni oskarżeni (i następnie skazani na kary śmierci) między innymi o to, że w latach 1945-1946 należeli do "nielegalnej organizacji" zbrojnej, a także o "udział w związku zbrojnym mającym na celu obalenie przemocą demokratycznego ustroju państwa", "udział w gwałtownych zamachach na funkcjonariuszy MO, UBP, członków ORMO i PZPR" oraz o inne "przestępstwa". Akta te zawierają między innymi arkusz informacyjny dot. Jana Zgieruna. Zanotowano w nim między innymi, że Jan Zgierun pseud. "Negus" to mieszkaniec wsi Putkowice Nadolne pow. Bielsk Podlaski i "członek bandy >Młota<", który został "ujęty z bronią w rękę" po zbrojnej walce partyzantów NZW i oddziału „Młota” z KBW i UB w dniu 30 kwietnia 1946. Akta te zawierają także m.in. sentencję wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku z dn. 8 czerwca 1946. Zapisano, że wyrokiem tego [komunistycznego] sądu 18-letni wówczas Jan Zgierun został skazany na karę śmierci i utratę praw na zawsze.

IPN Bi 07/657 (1416/III).

Jan Zgierun syn Stanisława i Franciszki figuruje jako skazany na karę śmierci w aktach Komendy Wojewódzkiej MO w Białymstoku z roku 1946. Akta te zawierają m.in. rewers plakatu informacyjnego z 1946 roku podający wyroki Sądu Okręgowego w Białymstoku z maja i czerwca 1946, w tym wyrok śmierci tego sądu z dn. 8 czerwca 1946 wydany na Jana Zgieruna "za oddanie się do dyspozycji zbrojnej bandy terrorystyczno-rabunkowej pod dowództwem >Burego<". Niżej zapisano, że "wyrok wykonano w dniu 21 czerwca 1946 r."

IPN Bi 0477/17 (30/41).

Jan Zgierun pseud. "Negus" figuruje (wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami antykomunistycznego podziemia) w aktach Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1974-1979 zatytułowanych "Kwestionariusze osobowe do charakterystyki nr 41". Ta charakterystyka (opracowana przez pion archiwalny SB na podstawie akt UB z lat 1940-ch) dot. partyzanckich oddziałów V Brygady Wileńskiej AK - walczących zbrojnie z komunistycznymi okupantami kraju w latach 1945-1947 na terenach powiatów Wysokie Mazowieckie, Bielsk Podlaski, Sokółów Podlaski i powiatów sąsiednich. Akta te obejmują przede wszystkim kwestionariusze osobowe żołnierzy V Brygady i ich współpracowników. W kwestionariuszu dot. Jana Zgieruna pseud. "Negus" zapisano między innymi, że ww. to "członek AK", który "w 1945 r. wstąpił do V Brygady Wileńskiej AK pod dowództwem >Łupaszk< i został przydzielony do szwadronu >Zygmunta< (...). Od jesieni 1945 r. pozostawał pod rozkazami >Wiktora< i >Młota<. W dniu 30 IV 1946 w czasie walki z oddziałem wojska, UB i MO został ujęty koło wsi Grabowo Stare".

IPN Bi 019/22 t. 3 (1/22).

Jan Zgierun pseud. "Negus" figuruje jako "członek AK-WiN" w aktach Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1974-1982 zatytułowanych "Kwestionariusze osobowe do charakterystyki nr 2". Ta charakterystyka została opracowana na podstawie akt UB z lat 1940-ch dot. partyzanckich oddziałów V i VI Brygady Wileńskiej - działających w latach 1945-1952 na terenach powiatów Wysokie Mazowieckie, Sokółów Podlaski, Bielsk Podlaski, Węgrów i powiatów sąsiednich. Akta te obejmują przede wszystkim kwestionariusze osobowe żołnierzy i ich współpracowników. W kwestionariuszu dot. Jana Zgieruna pseud. "Negus" zapisano między innymi, że ww. "w 1945 r. wstąpił do bandy >Młota< [tj. do partyzanckiego oddziału pod dowództwem kpt. Władysława Łukasiuka pseud. >Młot<]. Był szeregowym członkiem. Z bronią w ręku brał aktywny udział w napadach na oddziały wojska i Armii Czerwonej na terenie powiatu Bielsk Podlaski. Dnia 30 IV 1946 r. został ujęty z bronią w ręku przez PUBP w Bielsku Podlaskim (...). Skazany 8 VI 1946 r. na karę śmierci. Nie skorzystał z prawa łaski".

IPN Bi 019/25 (1/24) t. 2.